PROVINCIAL LIBRARY MANITOBA

Не Дайте Себе Морити Голодом! -- Демонструйте На 25 Лютого!

ОПРИШКИ ПІЛСУДСЬКОГО У НАЙДИКІШИЙ СПОСІБ КАТУЮТЬ ПОЛІТИЧНИХ ВЯЗНІВ

Листи політичних вязнів з тюрми в Луцьку на Волині.

До редакції часопису "Известий" ЦИК СССР, надіслали з Польщі два листи, від політичних вязнів в Луцькій турмі. До цих нелюдських документів не потрібні ніякі коментарі.

Останніми часами по усьому світі пішло розголосом про дикунське катування революційних, політичних вязнів в Польщі бандитською поліцією ката трудящих — Пілсудського. Як мордують зараз опришки Пілсудського в тюрмі в Луцьку на Волині, в Західній Україні, подаємо листи робітниць, яких замучують оті білобандити.

ЛИСТ ПЕРШИЙ.

(Переклад з польської мови).

Дорогі, не знаю, чи дістали ви попереднього листа. Пишу через це удруге. Арешти почалися 13 листопада. Всього заарештовано 100 осіб разом з селянами Волині. Нас посадили в 4 тюрми після попереднього зізнання. У Седльцях сидять: Оля Платонова, Софія Райзинг, Роза Вайсберг, Куп (призвіще нерозбірливе), Мечіслав Виклинський, Микола Щирба, Лотоцький, Стопчик, Лебеволь, Михенко та Веселовський. У Плоцькому: Євген Кушко, Найштайн, Екштайн, Шехтер, Лопатинський, Юліян Кушко, Шульрингер, Фінкельштайн, Роза Спекулянт, У Луцьку: Ян Казар, Белявка, Ніна Матуль і ще один із Дрогобича, прізвище невідоме. Крім того, селян із Волині посадили в місцеву тюрму.

Нас страшенно катували, — надзвичайними способами. Чоловіків били ґумою по полових органах. Лишаться каліками. Дівчат ґвалтували. Мене двічі зґвалтували, роздягли гольцем-голу і, крім того, вливали в ніс п'ятилітровий глек води, по дві третих порції відразу і били бумою в п'ятки по 50—100 ударів. Били, аж доки люди не признавалися. Немає жодного, щоб підчас катування не признався і не потвердив брехні провокатора. Одного з заарештованих вбито й кинуто в Стир. Звуть його Степ. Бойко. Ширять чутки, що він утік. Н. Матулівна, бачивши стільки жертв катування, перерізала собі жили і міститься у шпиталі в Луцьку. Янові Козару відбили нирки. Белавці так побили пятки, що на них виросли опухи з кров'ю, довелося його оперувати. Одне слово, ми перетворилися на живі трупи.

Зґвалтував мене старший поліцай Ткачук і "Владя" Постових. Сталося це 25 листопада, от 11—12 год. ночі. Після брутальної лайки, роздягли мене гольцем голу, наказали сісти на землю, прикували мені руки до ніг й проділи палицю. Так, у цій позиції зав'язали мені очі рушником, потім обидва підняли мене, поклали на стіл і зґвалтували...

Неможу вам передати словами, яких тут зазнаємо мук.

Ваша РУТА.

ЛИСТ ДРУГИЙ.

Мої дорогі. До Луцьку привезли нас закутими в кайдани, під дужим ескортом, у ранці 14 листопада.

Насамперед, взяли на допит даох Райзинґів. Вони під поліційним терором давали такі відповіді, яких вимагала поліція. Допитували так: заарештованим сковували руки, клали на підлогу, закладали руки за коліна й під коліна вкладали палицю. Коли допитуваний не давав відповідей, його перевертали на спину, здіймали взуття і били ґумою по п'ятках. Коли й таким способом не могли дістати відповіді, — допитуваного катували або вливали воду через ніс. Якщо це не помагало — били ґумою по полових органах, викручували або витягували їх.

Цих мук жадна людська істота не може знести, хоча між заарештованими були дужі люди. Р. Спекулянт, Ткачук — старший поліцай зґвалтував і бив по полових органах. Шлахтера так побили по п'ятах і по полових органах, що він кілька днів не міг рушити з місця. Кобрінця побили ще у Львові. У Луцьку його обличчя страшенно напухло, а очі налилися кров'ю. У Луцьку били всіх по чім попало: по голові, стегнах, боках, палицею, вливали воду (це робили жінкам), викручували полові органи тощо, поки допитувані не давали відповідей, які задовольняли Зарембу. Після поліційного зізнання, відбувалося слідство у слідчого судді. Коли обвинувачений показував не те, що Зарембі було потрібно, слідчий суддя припинив допит, а Заремба і Ткачук катували обвиваченого, аж доки він у судового слідчого не потверджував своїх зізнань.

БІЛОҐВАРДІЙЦІ ГОТУЮТЬСЯ В 1931 Р. ДО ВІЙНИ ПРОТИ СРСР

Недавно помістила російська еміґрантська ґазета "Возрожденіе" розмову свойого лондонського кореспондента з одним видатним західньо-европейським політиком (імени цього політика не подала), котрий визнав, що існує вже тісний протирадянський бльок усіх держав, які сусідують з Радянським Союзом. До цього бльоку вдалось приєднати в останньому часі й Латвію, яка давніше заключила була договір з Радянським Союзом а тепер за ціну американської позички зірвала цей договір та приступила до протирадянського бльоку. Політик, якого розмову надрукувало "Возрожденіе", впевняє, що **війна проти Радянського Союзу розпічнеться не пізніше, як в осени 1931 р., а можливо що й розпічнеться вже на весну ц. р.**

Про справу протирадянського походу писала й німецька ґазета "Германія", де поміщено широку статтю знаного політика з того ж таки Лондону. В цій статті обговорюється справу німецько - польських границь, яка на думку лондонських політиків, є тісно звязана з перебудовою цілої Східної Европи, тоб то з розбиттям Радянського Союзу і створенням на його місці нових буржуазних держав, в тому числі й буржуазної України (на місці Радянської України).

Ось що пишеться в статті лондонського політика про Україну:

"Самостійну Україну англійці вважають не лиш знаряддям у торговельних справах, але також забезпеченням проти червоного імперіялізму, який в наслідок того втратив би доступ до Чорного моря. Вони (англійці) надіються, що... одночасно буде визволений зпід большевицького ярма також Кавказ..."

Як бачимо, те, про що говорив недавно на московському процесі професор Рамзін і другі шкідники з "Промислової Партії" і що тоді вся буржуазна преса назвала "большевицькою комедією", зорґанізованою через ГПУ — тепер визнали отверто буржуазні політики.

Цим способом вони підтвердили зізнання Рамзіна щодо підготовки війни, щодо захоплення імперіялістами України й Кавказу. Буржуазні політики заговорили навіть про те, що протирадянський похід повинен статись в біжучому 1931-ому році.

Західно-европейські імперіялісти готуються до війни проти Радянськогу Союзу, і то скоро готуються. Буржуазія бачить в протирадянській війні одинокий вихід зі свойого скрутного положення, в якому вона тепер знаходиться. У війні шукає вона порятунку перед загрозою безробіття, у війні думає вона здобути нові ринки збуту для своїх товарів, що їх повно по магазинах. Зрозуміла річ, що у воєнних плянах европейських імперіялістів Україна відіграє важну ролю.

Це знає й українська буржуазія і називає це "зростом актуальности української проблеми в міжнародному масштабі" і готується витягнути з цього для себе якнайбільші користи. Вона не думає спокійно придивлятись, як другі імперіялісти будуть руйнувати Радянську Україну, але й собі готується взяти активну участь в тій руїні. Ще живі в памяті статті, що їх підряд друкувало "Діло", де взивало західно-українське населення до творення Січових Стрільців, щоб могти помагати "будувати українську державу (буржуазну!) над Дніпром", розуміється, на руїнах Рад. України.

Як бачимо, українська буржуазія не трівожиться руїною незалежної української радянської республіки, до чого стремлять міжнародні імперіялісти, але, навпаки, її стремлінням є допомогти до цієї руїни.

БЛИСКУЧА ПЕРЕМОГА РАДЯНСЬКИХ ЛІТУНІВ В ПЕРСІЇ

Радянські літуни взяли участь у конкурсному змаганні в Персії.

Радянська східня сусідка Персія ще й досі не має певного, сталого типу літаків. Щоб добрати кращі зразки світової авіяції, перський уряд влаштував конкурс-змагання, на який запросив представників европейських країн. Змагання відбувалось у Теграні (столиця Персії).

Для участи в конкурсі СРСР надіслав авіоланку з трьох літаків "Р—5", із мотором "М—17". Літаки й мотори, а також і складне устаткування та обладнання виготовлено за рисунками радянських спеців виключно на радянських заводах й із власного матеріялу. До складу авіоланки входили: керівник перельоту — начальник Н-ської авіоескадрилі тов. Ліховицький (що водночас був і за літуна), літуни т.т. Широкий та Лозовський, старший літун-спостерігач тов. Макарох, інжинер-механік тов. Мезінов і авіо-механік т. Годовиков.

Переліт від Москви до Теграну відбувся за надзвичайно несприятливих і складних атмосферних обставин. Погана погода, туман, погана видимість, низька хмарність — це все значно утрудняло орієнтування на земні спорудження. Доводилося пролітати великі дільниці повітряного шляху на височині лише 20—30 метрів, а іноді й ще нижче, що дуже небезпечно. Та літуни, цілком певні чудової якости радянських літаків та авіомоторів, значну частину повітряного шляху провели в так званому "бреющему" льоті. Такі значні дільниці "бреющего" льоту — майже перший випадок в історії авіяції.

Радянські літаки прилетіли несподівано.

Мавши на суходільному літаку колеса, літаки пролетіли 300 кільометрів над Каспійським морем, від Пехлеві (персидське місто) перелетіли Рудбарський перевал на височині понад 4,000 метрів при температурі 18° холоду. Закордонні літуни та й персидський уряд не сподівались, що радянська авіоланка відважиться в таку ногану погоду прилетіти на змагання й тому прибуття трьох радянських літаків було несподіванкою.

Персидський уряд запізно повідомив СРСР про умови та технічні показники конкурсу й тому рад. літаки не були спеціяльно пристосовані. Умови, які виставив персидський військовий штаб, занадто складні. Таких умов не буває в звичайних міжнародніх змаганнях. Про те, радянські літуни довели своє завзяття й чудові властивості радянського авіомотора та літака. З радянськими конкурував один із кращих типів французьких літаків "Потез-25" з мотором "Лорен". (Інші країни запізнилися з прибуттям на змагання). Французи заздалегідь були обізнані з умовами конкурсу й тому краще могли до нього підготуватися.

Показники блискучих перемог.

Та не зважаючи на це, літаки з червоними зірками на крилах дістали блискучу перемогу. Ось кілька показників.

"Потез" набирав височіни 5,000 метрів за 27 хвилин, а радянський літак за 24 хв. і 30 секунд. Умови конкурсу вимагали крайної височини 6,000 метрів. "Потез" набрав 6,100 за 1 год. 12 хв., а радянський літак набрав 6,450 метрів за 1 год. 12 хв. і 30 секунд. У змаганнях на швидкість з повним обтяженням на дільниці Теґран—Шираз (1,400 кільометрів) "Потез" показав пересічну швидкість 168 кільометрів на годину, а радянський літак — 200 кільометрів, у змаганнях на найвищу швидкість "Потез" дав 174 кільометри на годину, а радянський "М—17" — 210 кільометрів. З усіх показників радянські літаки залишили позаду свого конкурента.

У змаганнях на вищий пілотаж радянські літаки виявили надзвичайні здібности. Підчас повітряних вправ на вулицях перської столиці зупинився рух. Тисячі народу на дахах, піднявши голови, милувалися з літаків із червоними крилами, захоплювалися вмілістю й відважністю літунів. Між іншим, у Теграні "Потез" підчас великого дощу змок і не міг взяти участи в багатьох вправах, а на радянскі літаки дощ не вплинув і вони ніби нічого не сталось і далі виконували завдання,

Конкурсна комісія ретельно стежила, контролювала й вивчала здібності радянських літаків. Конкурсна комісія після докладного вивчення, мусіла визнати, що радянські літаки виявили витриманість, легкість керування, поворотність, повітряну стійкість, заощадження пального, вантажність та інші видатні властивості.

Увесь склад перської повітряної військової фльоти, на чолі з начальником, радо вітав радянських літунів і утворив їм дружнє товариське оточення.

ПОЛЬСЬКИЙ БЮДЖЕТ НАПОЛОВИНУ ПРИЗНАЧЕНИЙ НА ЗБРОЄННЯ

Польський уряд полковника Славека предложив соймови бюджет на рік 1931—32 до затвердження. Над тим бюджетом ведуться тепер ніби дискусії. Посли вдають, що ніби то вони укладають бюджет для держави, хоч кожний знає, що нині уряд, що хоче, те й зробить, бо він "виграв" вибори, має в соймі свою більшість і ця більшість ухвалює все, що уряд предложить. Так є й з бюджетом.

Загальні видатки назначено сумою 2,886 мільйонів злотих, з чого на удержання війська припадає 836 мільйонів, тоб-то на 9 мільйонів більше, ніж в попереднім бюджеті; на утримання поліції, граничної сторожі, а також на інші видатки міністерства внутрішних справ 252 мільйонів; на церкви і школи призначено 447 мільйонів 605 тисяч, при чому видатки на школи в цьому році є на 24 мільйони менші, ніж попередного року. На будову народніх шкіл було призначено минулого року 19 мільйонів, а цього року 1 мільйон! На публичні роботи призначено 150 мільйонів 628 тис. І тут зроблено цього року "ощадности", тоб-то в порівнанню з попереднім роком зменшено суму на ці видатки на 10 і пів мільйона злотих; тут зменшено видатки на утримання доріг, мостів (але "дроґове" мусять селяне платити!)

Для міністерства праці і суспільної опіки, — на безробіття призначено 53 мільйони злотих. Це на 320 тисяч безробітних, число яких все ще збільшується. Навіть деякі буржуазні ґазети пишуть, що 53 мільйонів на таке безробіття, що тепер є — це замало; видно ті ґазети бояться безробітних і думають, що на "усмирення" безробітних треба більше грошей.

А тепер декілька чисел з приходів. Зрозуміла річ, що на свої витрати держава знаходить і приходи. А це є податки, монополі та інші дрібніші джерела приходів. З посередніх податків найбільший є наложений на цукор, бо аж 125 мільйонів злотих. Монополь тютюневий має дати чистого зиску 405 мільйонів, а спиритусовий монополь (горілка) має принести 415 мільйонів чистого зиску для держави. На горілці хоче держава заробити цього року 60 мільйонів більше ніж у минулому році; пани думають, що хлоп з голоду і нужди стане більше пити.

Оце кілька чисел з цьогорічного польського бюджету, що його міністер фінансів назвав "бюджетом ощадности".

НАГІНКА ДАЛІ ТРЕВАЄ НА СЕЛЯН.

Селян, що ховалися перед пацифікацією по лісах, арештують під закидом улаштовування нелеґальних зборів по полях і лісах. Дня 17 грудня м. р. арештувала поліція у Вибудові, пов. Бережани, селянина Павла Мельника, закидаючи йому, що він улаштовував нелеґальні збори на полях між Вибудовом і Ценевом в часі "пацифікації" в бережанському повіті.

2 РОКИ ТЮРМИ ЗА СПІВАННЯ РЕВОЛЮЦІЙНИХ ПІСЕНЬ.

Як повідомляють з Дамаску, новий закон проти комунізму передбачає таку кару за політичні злочини, заподіяні на французькій мандатній території у Сирії: три роки за заклик прилучитися до комуністичного руху, від 6 місяців до 2-ох років за поширення революційних проклямацій, від 3-ох місяців до 2-ох років за співання пісень, скерованих проти уряду, 2 роки за виступ з промовами проти уряду.

ЗАВОРУШЕННЯ БЕЗРОБІТНИХ НА Г. ШЛЕСЬКУ.

В Семяновіцах на Горішнім Шлеську відбувся 13 ц. м. на Площі Волі віче безробітних, після чого уформувався похід голодних вулицями міста. Безробітні заатакували склепи з харчами. Поліція "зліквідувала" заворушення.

УНР ЗИЗОМ НА СВІТ

Була собі колись Українська Народня Республіка, УНР.

На широких землях і степах України, очевидно.

Українська була вона тому, що створили її українські пани, народня тому, що пани мали народом володіти а республіка... ну, та через те, що в УНР державний лад був "демократичний".

Значить, могли свобідно жити на Україні й пани російські, побіч українських, польські, німецькі, англійські — які хочете.

Була демократія.

Очевидно, сойму й сенату українського ще не було — не стало часу на те. Але було за те українських атаманів без ліку, був навіть їх Милість поміщицька Гетьман Скоропадський з божої милости при владі на Україні, був навіть такий непосидющий, демократичний уряд, як славна Директорія, що нігде собою місця не зогріла.

Увесь вам божий час їздила і їздила, як той циган, їздила і їздила.

Україну, чи там, УНР розвожувала, бачите, світами.

Тай існувала оця УНР щось не цілих три роки. Від року божого 1917 до року божого 1920-го.

Потім уже почались для неї не "божі" але, якто кажуть — дідьчі роченьки на Україні.

Узяв негідний дядько й робітник український грубий патик у мозолисті руки й УНР по голові свяченій, українській, шляхотній.

— Йой, а ти вже раз підеш звідсіля оце, чи ще будеш нам панів наплоджувати!?

...Та ми вам дядьки землю дамо за викупом, та ми вам попів і жандармів українських...

— Бий, а б-бий лише шахраїв, злодіїв, грабіжників! А от-туди їх наймитів панських!

Говори, договорись ти й по-українському навіть з дядьком, як по ребрах шмагає! Поясниой йому, що більшовики панів і попів йому відберуть, як ці й самі вже тікають...

Узяв гетьман, тай аж на Берлін скерував. "Їх Милість" з божої милості...

Розігналась непосидюща Директорія, та аж до Праги шугнула з УНР.

Махнули отамани бунчуками, та аж у Парижі й Варшаві гукнули "Ще не вмерла"...

Виїхала, значить, Українська Народня Республіка "тимчасом" за кордон, бо дядько український з більшовиками покумався.

*

Живе тепер Українська Народня Республіка майже у всіх частях великого, демократичного світу — майже й у всіх більших і менших містах "на Заході" своїх гетьманів, диктаторів, отаманів і міністерські уряди має.

І живе вже отак "тимчасом" одинацятий рік. За границею. Чекає, очевидно, коли то вже "господь зачохе" вдарити на большевиків і віддати їй Радянську Україну під УНР.

Але й "господеві" навіть не так то легко, як думається. Все таки дядько на Україні з патиком і:

— Ану ж ударить?

Ну, але купити — не купити, як то кажуть. Треба "помогти" УНР та буде з цього й ще декому користь. Бо обсіли вам більшовики пяту часть земної і — заа-ра-за на цілий світ, потопа чиста!

Отже надхнув "господь" Лондон на "поміч українському народові". І Париж, очевидно. І Рим з Ватиканом. І Берлін з Прагою.

— Господь хоче! — задзвонив усюди телефон золотий. 1931 року хоче вже привернути УНР на Україну!

— Танки й гармати з нами — амінь!

Гу-у-уу! — загуділо в Лондоні, Парижі, Берліні і т. д.

Ш-шууу! — зашуміла уенсрівщина втішно. Ще не вмерла панська Україна!

І от, найсильніша в світі Українська Народня Республіка у Варшаві виготовила вже приказ воєнний:

Слухайте:

"Приказ до війська Головної Команди військ і маринарки УНР.

"Жовнірі! Вже близька хвиля привернення уряду УНР на Україні. Консолідуйтесь! Готовтесь до чину! Нехай цей приказ принесе нам здійснення національно - державних постулятів, нехай уже цього 1931 року воскресне незалежна УНР!

— Андрій Левицький, Гол. Отаман Військ і Маринарки УНР.

— В. Сальський, ґенерал хор. ґенер. штабу і міністр військових справ".

*

Страшний Андрій.

Має, бачите і "Військо" і "Маринарку" і міністрів і ґенералів і цілу Українську Республіку у Варшаві до "транзиту".

І війни вже хоче таки не в жарт.

1931 року!

Оцей — о — Андрій, що ще битий не був, очевидно!

Оцей УНР у Варшаві, Лондоні, Парижі і т. д. *Мережка.*

1931 РІК ДЛЯ ПЕТЛЮРІВСЬКОЇ ЗҐРАЇ ЗАПОВІДАЄТЬСЯ ЖИРНО

Головний блазен "військових і морських сил" Української "Народньої" Республіки Андрій Левицький і "міністер військових справ" УНР В. Сальський видали з нагоди нового року "приказ" до "жовнірів і моряків" УНР, в якому в звязку з "корисною політичною ситуацією" заповідають повстання в 1931 році "вільної, незалежної" буржуазної української держави "на основних теренах" української землі.

Варшавський лакей Андрюша Лівицький пише в "приказі" таке:

"Взиваю вас, жовніри, до витрівання до кінця, бо політична ситуація є для нас корисна, і все доводить, що небавом настане наше визволення. Хвилч визволення недалека, й домагається від нас ще яскравішого виявлення всіх духових вартостей українського жовніра, ще більшої консолідації.

"Жовніри, будьте готові до недалекого чину! Нехай цей рік стане для нас переломовим і хай принесе нам здійснення наших національно-політичних постулятів, нехай в 1931 році повстане на основних теренах вільна, незалежна, українська, народньо, республіка."

Пляни й приготування протирадянських хижаків, у тому числі й української буржуазії, не здійсняться. У відповідь на протирадянський союз хижаків усього світу росте й міцніє протифашистський союз працюючих, який використає протирадянський похід для своїх цілей.